

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨДӨЛМӨР,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙДЫН
ТУШААЛ

2018 оны 06 сарын 29 өдөр

Дугаар А/179

Улаанбаатар хот

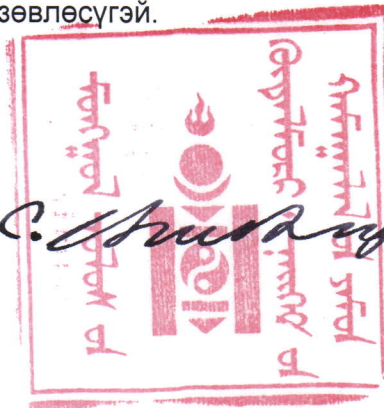
Үндэсний ажил, мэргэжлийн ангилал
ба тодорхойлолт 08-д өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.2 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Үндэсний ажил, мэргэжлийн ангилал ба тодорхойлолт 08-ын 2 дугаар хавсралт “Үндэсний ажил, мэргэжлийн индекс/код”-ын сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагад хамаарах 1341, 1345, 2330, 2341, 2342, 2351, 2352, 2359, 2635 нэгж бүлгийн индекс/кодыг хавсралтаар шинэчлэн баталж, 2353-11, 2353-12, 2353-13, 2353-14, 2354-11, 2354-12, 2354-13, 2354-14, 2355-11, 2355-12, 2355-13, 2355-14, 2356-11 индекс кодыг хүчингүй болгосугай.

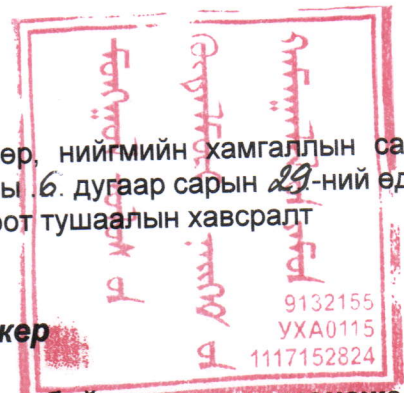
2. Сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагуудад энэхүү тушаалын хавсралтаар батлагдсан салбарын ажил, мэргэжлийн ангилалд дурдсан нэршлийн дагуу байгууллагын ажлын байрны жагсаалт, ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулах, норм норматив тогтоохдоо мөрдөхийг зөвлөсүгэй.

САЙД С.ЧИНЗОРИГ

D:/ 2018 on/ tushaal 6 sar

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаллын сайдын
2018 оны 6 дугаар сарын 29-ний өдрийн
А/179 тоот тушаалын хавсралт

13 Үйлдвэрлэл, төрөлжсөн үйлчилгээний менежер

134 Мэргэшсэн үйлчилгээний менежер

1341 Сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын байгууллагын менежер

1341-01 Эрхлэгч, 24 цагийн бүлэгтэй цэцэрлэгийн

1341-02 Эрхлэгч, ердийн цэцэрлэгийн

1341-03 Эрхлэгч, тусгай, асрамж, халамж, сувиллын цэцэрлэгийн

1345 Ерөнхий боловсролын сургалтын байгууллагын менежер

1345-01 Захирал, цогцолбор сургуулийн

1345-02 Захирал, лаборатори сургуулийн

1345-03 Захирал, олон улсын хөтөлбөрийн сургуулийн

1345-04 Захирал, ердийн сургуулийн

1345-05 Захирал, ердийн сургуулийн /дотуур байртай/

1345-06 Захирал, тусгай сургуулийн

1345-07 Захирал, насан туршийн боловсролын төвийн

23 Багшлах мэргэжилтэн

233 Суурь, бүрэн дунд боловсролын багш

2330 Ерөнхий боловсролын сургуулийн дунд, ахлах ангийн багш

2330-01 Багш, монгол хэл, уран зохиолын

2330-02 Багш, казак хэл, уран зохиолын

2330-03 Багш, орос хэлний

2330-04 Багш, англи хэлний

2330-05 Багш, орос-англи хэлний

2330-06 Багш, бусад гадаад хэлний

2330-07 Багш, мэдээлэл зүйн

2330-08 Багш, математикийн

2330-09 Багш, математик- мэдээлэл зүйн

2330-10 Багш, математик-физикийн

2330-11 Багш, физикийн

2330-12 Багш, химийн

2330-13 Багш, хими-биологийн

2330-14 Багш, биологи, байгаль шинжлэлийн

2330-15 Багш, түүхийн

2330-16 Багш, түүх-нийгэм судлалын

2330-17 Багш, түүх-газарзүйн

2330-18 Багш, нийгмийн ухааны

2330-19 Багш, газарзүй, байгаль шинжлэлийн

2330-20 Багш, биеийн тамирын

2330-21 Багш, дуу хөгжмийн

2330-22 Багш, дүрслэх урлагийн

2330-23 Багш, зураг зүйн

2330-24 Багш, техник технологийн

- 2330-25 Багш, эрүүл мэндийн
- 2330-26 Багш, насан туршийн боловсролын
- 2330-27 Багш, казах хэлний
- 2330-28 Багш, тува хэлний
- 2330-29 Багш, биологийн
- 2330-30 Багш, насан туршийн боловсролын төвийн дунд, ахлах ангийн

234 Бага болон сургуулийн өмнөх боловсролын багш

2341 Бага боловсрол олгох багш

- 2341-01 Багш, ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангийн
- 2341-02 Багш, насан туршийн боловсролын төвийн бага ангийн

2342 Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох багш

- 2342-01 Багш, цэцэрлэгийн бүлгийн
- 2342-02 Багш, цэцэрлэгийн ээлжийн
- 2342-03 Багш, цэцэрлэгийн дуу хөгжмийн
- 2342-04 Багш, цэцэрлэгийн биеийн тамирын
- 2342-05 Туслах багш, цэцэрлэгийн
- 2342-06 Багш, хувилбарт сургалтын, ээлжийн бүлгийн
- 2342-07 Багш, хувилбарт сургалтын, нүүдлийн сургалтын
- 2342-08 Багш, хувилбарт сургалтын, явуулын сургалтын

235 Бусад багшлах мэргэжилтэн

2351 Боловсролын сургалтын байгууллагын арга зүйн мэргэжилтэн

- 2351-01 Арга зүйч, ердийн цэцэрлэгийн
- 2351-02 Арга зүйч, тусгай, асрамж, халамж, сувиллын цэцэрлэгийн
- 2351-03 Сургалтын менежер, ердийн сургуулийн
- 2351-04 Сургалтын менежер, тусгай сургуулийн
- 2351-05 Сургалтын менежер, олон улсын хөтөлбөрт сургуулийн
- 2351-06 Сургалтын менежер, лаборатори сургуулийн
- 2351-07 Сургалтын менежер, насан туршийн боловсролын төвийн

2352 Тусгай хэрэгцээт боловсролын багш

- 2352-01 Багш, тусгай сургуулийн бага ангийн
- 2352-02 Багш, тусгай сургуулийн биеийн тамирын
- 2352-03 Багш, тусгай сургуулийн математикийн
- 2352-04 Багш, тусгай сургуулийн дуу хөгжмийн
- 2352-05 Багш, тусгай сургуулийн монгол хэлний
- 2352-06 Багш, тусгай сургуулийн уран зохиолын
- 2352-07 Багш, тусгай сургуулийн мэдээлэл зүйн
- 2352-08 Багш, тусгай сургуулийн иргэний боловсролын
- 2352-09 Багш, тусгай сургуулийн англи хэлний
- 2352-10 Багш, тусгай сургуулийн орос хэлний
- 2352-11 Багш, тусгай сургуулийн бусад гадаад хэлний
- 2352-12 Багш, тусгай сургуулийн газар зүйн
- 2352-13 Багш, тусгай сургуулийн түүхийн
- 2352-14 Багш, тусгай сургуулийн технологийн
- 2352-15 Багш, тусгай сургуулийн эрүүл мэндийн
- 2352-16 Багш, тусгай сургуулийн химийн

- 2352-17 Багш, тусгай сургуулийн биологийн
- 2352-18 Багш, тусгай сургуулийн хими-биологийн
- 2352-19 Багш, тусгай сургуулийн физикийн
- 2352-20 Багш, тусгай сургуулийн мэдээлэл зүй-физикийн
- 2352-21 Багш, тусгай сургуулийн математик-мэдээлэл зүйн
- 2352-22 Багш, тусгай сургуулийн нийгмийн ухааны
- 2352-23 Багш, тусгай сургуулийн байгалийн ухааны
- 2352-24 Согор зүйч багш, тусгай сургуулийн
- 2352-25 Багш, тусгай сургуулийн дохионы хэлний
- 2352-26 Багш, тусгай сургуулийн хэл заслын
- 2352-27 Багш, тусгай сургуулийн нийгэм ахуйн баримжаа, ахуй заслын
- 2352-28 Багш, тусгай сургуулийн хөдөлгөөн орон зайн баримжааны
- 2352-29 Багш, тусгай сургуулийн эмчилгээний биеийн тамирын
- 2352-30 Багш, тусгай сургуулийн яриа бичгийн
- 2352-31 Багш, тусгай сургуулийн биет зүйлийн
- 2352-32 Багш, тусгай сургуулийн ритмийн
- 2352-33 Туслах багш, тусгай сургуулийн
- 2352-34 Багш, тусгай сургуулийн дотуур байрны
- 2352-35 Цэцэрлэгийн багш, тусгай хэрэгцээт боловсролын

2359 Аль нэг ангилалд ороогүй багшлах бусад мэргэжилтэн

- 2359-01 Багш, дотуур байрны
- 2359-02 Туслах багш, дотуур байрны

2635 Нийгмийн ажилтан

- 2635-22 Нийгмийн ажилтан, боловсролын төрөнхий боловсролын сургууль, насан туршийн боловсролын төвийн\
- 2635-35 Нийгмийн ажилтан, тусгай сургуулийн

1341 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН МЕНЕЖЕР

Сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын байгууллагын менежер нь боловсролын талаархи төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих, биелэлтийг дүгнэх, тайлагнах, цэцэрлэгийг хөгжүүлэх хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, цэцэрлэгийн төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, сургалтын орчныг бэхжүүлэх, төсөв хөрөнгийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах, багш, ажилтны хөдөлмөрийн үр дүнг үнэлэх, урамшуулах, дэмжих, хариуцлага тооцох, цэцэрлэгийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах үүрэгтэй.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын хөтөлбөр болон бага насны хүүхдийн бие бялдар, оюун санаа, сэтгэц, нийгэмшихүйн хөгжлийг дэмжих, чадвар эзэмшүүлэх цэцэрлэгийн түвшний хөтөлбөр боловсруулах, хэрэгжүүлэх,
- б) төсөв зохиох, хянах, ажилтанд зориулж материал нөөц, тоног төхөөрөмж, засвар тордолтод хөрөнгө хуваарилах,
- в) хүүхэд асран хамгаалах, хүмүүжүүлэх, хөгжүүлэхэд чиглэсэн цэцэрлэгийн өдөр тутмын үйлчилгээг хянах, зохицуулах,
- г) багш, ажилтан бага насны хүүхдийг асран хамгаалах, хөгжүүлэх ажиллагааг чиглүүлэх, зохицуулах,
- д) сургалтын орчин, хүүхдийн хоол хүнс, эрүүл ахуй, ариун цэвэр, аюулгүй байдлын стандарт, норм, нормативыг дагаж мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах.
- е) төрийн хууль тогтоомж, холбогдох стандарт, шаардлагад нийцүүлэн (хүүхдийн өсөлт, хөгжилтийн аюулгүй байдалтай холбоотой) байгууллагын дотоод дүрэм, журам боловсруулж мөрдөх,
- ж) хүүхдүүдийн өсөлт, хөгжлийн явцад хяналт тавих, эцэг эх, асран хамгаалагч нартай зөвшилцөх, тэдэнд зөвлөгөө өгөх, сургалт зохион байгуулах,
- з) хүүхдийн цэцэрлэгийн санхүү, эд хөрөнгийн данс бүртгэл, тооцоог хөтлөх, хянах,
- и) багш, ажилтныг ажилд авах, мэргэжлийн ур чадварыг үнэлэх, багшийн ёс зүйн дүрмийг дагаж мөрдүүлэх.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Цэцэрлэгийн эрхлэгч

1345 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН МЕНЕЖЕР

Ерөнхий боловсролын сургалтын байгууллагын менежер нь боловсролын үйлчилгээ үзүүлдэг бага болон дунд сургууль, коллеж, их, дээд сургуулийн салбар, тэнхим зэрэг боловсролын байгууллагын боловсролын үйлчилгээг төлөвлөж, удирдан зохицуулна.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) боловсролын агентлаг, захиргааны байгууллагаас гаргасан ерөнхий чиглэлд үндэслэн боловсролын хөтөлбөр боловсруулах,
- б) сургуулийн ажил хэрэг, оюутан, сурагчдын элсэлтэд хяналт тавих хяналтын систем, дүрэм журмыг боловсруулан хэрэгжүүлэх,

- в) оюутан, сурагчдын элсэлт, боловсролын үйлчилгээ эрхэлдэг захиргаа, конторын үйл ажиллагааг зохион байгуулж удирдах,
- г) төсвийн төлөвлөлт, тайлан, сургалтын материал, тоног төхөөрөмжийн хангамж, үйлчилгээний зардал зэрэг асуудлаар захиргааны үйл ажиллагаанд хяналт тавих,
- д) багш болон академик, захиргааны ажилтан, оюутан сурагчдыг манлайлах, чиглүүлэх,
- е) сургалтын арга барилыг судлах, сургалтын материалуудыг хянах зэргээр багш, профессор багш нарын ажлыг үнэлэх,
- ж) боловсролын хөтөлбөрийг сурталчлах, байгууллага буюу сургалтын үйлчилгээг өргөн олон нийтэд таниулах,
- з) сургалтын материаллаг хэрэгслийн арчилгаа тордолгоог хянах,
- и) оюутан сурагч, багш сурган хүмүүжүүлэгч нарт аюулгүй, таатай орчин бүрдүүлэх үүднээс сахилгын ёс зүйн дүрмийг боловсруулж, мөрдөх,
- к) эцэг эх, олон нийт, хандивлагч байгууллагатай хамтран нэмэлт хөрөнгийн сан бий болгох арга хэмжээ зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх,
- л) ажилтанг шалгаруулж авах, сургаж, дадлагажуулах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

- Захирал, цогцолбор сургуулийн
- Захирал, лаборатори сургуулийн
- Захирал, олон улсын хөтөлбөрийн сургуулийн
- Захирал, ердийн сургуулийн
- Захирал, ердийн сургуулийн /дотуур байртай/
- Захирал, тусгай сургуулийн
- Захирал, насан туршийн боловсролын төвийн
- Декан, факультетийн, их, дээд сургуулийн, коллежийн
- Тэнхимийн эрхлэгч, их, дээд сургуулийн, коллежийн

БАГА БҮЛЭГ 233

СУУРЬ, БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛЫН БАГШ

Суурь, бүрэн дунд боловсролын багш нь дунд боловсролын төвшинд нэг юмуу түүнээс дээш төрлийн хичээл заана. Үүнд тусгай ажил мэргэжил эзэмшүүлэх хичээл орохгүй.

Гүйцэтгэх үүрэг:

Хөтөлбөрийн удирдамжийн дагуу хичээлийн агуулга, хичээлийн хөтөлбөрийг боловсруулах, шинэчлэх, сурагчдаар дотоод дэг журам сахиулахын тулд сахилга батын дүрэм баталж, мөрдүүлэх, нэг юмуу түүнээс дээш төрлийн хичээл бэлтгэх, хичээл заах, хэлэлцүүлэг явуулах, жишээ үзүүлэх, хичээл, нэгж, төсөл бүрийн зорилгыг тодорхойлж, сурагчдыг тэдгээр зорилгод хүргэх, хичээлийн, ангийн ажиллагааны материал бэлтгэх, сургалтын арга барил, хэрэгслүүдийг сурагчдын хэрэгцээ, сонирхолд нийцүүлэх, сурагчдын хичээл сурлага, зан төлөвийг ажиглах, үнэлэх, сурагчдын сурлагын явцыг тодорхойлох үүднээс шалгалт, шүүлэг авах, даалгавар өгөх, шалгалтын материал бэлтгэх, дүн тавих, сурагчдын нэгдсэн дүн бэлтгэх, бусад багш эцэг эхтэй зөвшилцөх, сургуулийн боловсрол, зохион

байгуулалтын бодлоготой холбоотой уулзалтанд оролцох, биеийн тамир, спорт, соёл урлагийн болон аялал зугаалга цэнгээний ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, тэдгээрт оролцох.

Энэ бага бүлэгт хамаарах ажил, мэргэжлийг дараах нэгж бүлэгт ангилна:
2330 Суурь, бүрэн дунд боловсрол олгох багш

2330 СУУРЬ, БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛ ОЛГОХ БАГШ

Суурь, бүрэн дунд боловсрол олгох багш нь дунд боловсролын төвшинд нэг юмуу түүнээс дээш төрлийн хичээл заана. Үүнд тусгай ажил мэргэжил эзэмшүүлэх хичээл орохгүй.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) хөтөлбөрийн удирдамжийн дагуу хичээлийн агуулга, хичээлийн хөтөлбөрийг боловсруулах, шинэчлэх,
- б) сурагчдаар дотоод дэг журам сахиулахын тулд сахилга батын дүрэм баталж, мөрдүүлэх,
- в) нэг юмуу түүнээс дээш төрлийн хичээл бэлтгэх, хичээл заах, хэлэлцүүлэг явуулах, жишээ үзүүлэх,
- г) хичээл, нэгж, төсөл бүрийн зорилгыг тодорхойлж, сурагчдыг тэдгээр зорилгод хүргэх,
- д) хичээлийн, ангийн ажиллагааны материал бэлтгэх,
- е) сургалтын арга барил, хэрэгслүүдийг сурагчдын хэрэгцээ, сонирхолд нийцүүлэх,
- ж) сурагчдын хичээл сурлага, зан төлөвийг ажиглах, үнэлэх,
- з) сурагчдын сурлагын явцыг тодорхойлох үүднээс шалгалт, шүүлэг авах, даалгавар өгөх, шалгалтын материал бэлтгэх, дүн тавих,
- и) сурагчдын нэгдсэн дүн бэлтгэх, бусад багш эцэг эхтэй зөвшилцөх,
- к) сургуулийн боловсрол, зохион байгуулалтын бодлоготой холбоотой уулзалтанд оролцох,
- л) биеийн тамир, спорт, соёл урлагийн болон аялал зугаалга цэнгээний ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, тэдгээрт оролцох.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Дунд ангийн багш

Ахлах ангийн багш

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

1345 Ерөнхий боловсролын сургалтын байгууллагын менежер

2330 Суурь, бүрэн дунд боловсрол олгох багш

2352 Тусгай хэрэгцээт боловсролын багш

БАГА БҮЛЭГ 234

БАГА БОЛОН СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАГШ

Бага болон сургуулийн өмнөх боловсрол олгох багш нь бага анги, сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдэд бага болон сургуулийн өмнөх боловсрол олгож, сургалтын үйл ажиллагаа зохион байгуулдаг.

Гүйцэтгэх үүрэг:

Бага боловсрол олгох хичээл зааж, сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, хүүхдүүдийн хэл яриа, бие махбодийг хөгжүүлж, нийгэм олонтой харилцах дадлага суулгахад чиглэсэн үйл ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлан бэлтгэх. Бусад ажилтныг удирдах үүрэг даалгавар орж болно.

Энэ бага бүлэгт ангилсан ажил, мэргэжлийг дараах нэгж бүлэгт ангилна:

2341 Бага боловсрол олгох багш

2342 Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох багш

2341 БАГА БОЛОВСРОЛ ОЛГОХ БАГШ

Бага боловсрол олгох багш нь анхан шатны боловсролын түвшингийн хичээлүүдийг зааж сургана.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) сургалтын хөтөлбөрийн дагуу өдөр тутмын болон урт хугацааны хичээл төлөвлөх, бэлтгэх,
- б) төрөл бүрийн хичээлийн хэрэгсэл (компьютер, ном, тоглоом гэх мэт), заах арга барилыг ашиглан хүүхдийн хэрэгцээнд нийцсэн ганцаарчилсан болон бүлгийн хүрээнд сургалт явуулах,
- в) анги танхимд сахилга бат, биеэ зөв авч явах дэг журам тогтоох,
- г) хүүхдүүдтэй хамтран биеийн тамир, спорт, соёл урлагийн болон аялал зугаалгын ажиллагаа төлөвлөх, зохион байгуулах,
- д) ангийн, гэрийн ажил даалгавар өгөх, дүн тавих,
- е) сурагчдын сурлагыг тодорхойлох үүднээс даалгавар өгөх, шалгалт авах, дүн тавих,
- ж) хүүхдүүдийн сурлага, сахилга батыг ажиглах, үнэлэн дүгнэх,
- з) хичээлтэй өдөр хичээл хийх юмуу завсарлах үеэр тоглох зэрэг аль ч цагт хүүхдийг бүрэн хариуцах,
- и) сургуулиас боловсролын асуудлаар зохион байгуулах уулзалтанд оролцох,
- к) эцэг эхийн хурал төлөвлөх, зохион байгуулах, эцэг эхчүүдтэй ярилцах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Бага боловсрол олгох багш

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

1345 Ерөнхий боловсролын сургалтын байгууллагын менежер

2351 Боловсролын арга зүйн мэргэжилтэн

2342 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ ОЛГОХ БАГШ

Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох багш нь асарч хамгаалах үйл ажиллагаа, хүмүүжүүлж хөгжүүлэх сургалтаар бага насны хүүхдийн бие бялдар, оюун, нийгэмшихүйн хөгжлийг дэмжин насан туршийн боловсролын суурь чадвар эзэмшүүлэх үйл ажиллагааг мэргэшлийн төвшинд эрхэлнэ.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) сургуулийн өмнөх боловсролын стандарт, сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлж, заах арга, мэргэжлийн ур чадвараа байнга дээшлүүлэх;

- б) хүүхдийн хөдөлгөөний чадвар, хамтран ажиллах болон нийгэм олонтой харилцах дадлага итгэл, харилцан ойлгоцыг дэмжихэд чиглэсэн ганцаарчилсан, бүлгийн хэмжээнд явуулах үйл ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах,
- в) үлгэр ярих, дүрд тоглох, дуу дуулах, холбоо үгс, албан бус яриа, асуулт хариулт явуулах зэргээр хүүхдийн хэл ярианы хөгжлийг дэмжих,
- г) хүүхдүүдийг урлаг уран сайхан, жүжиглэл, дуу хөгжим, биеийн тамирын арга хэмжээнд оролцуулж өөрийгөө илэрхийлэх ажиллагаанд дадлагажуулах,
- д) сурагчдын сурлагыг тодорхойлох, тэдний хөгжил, сэтгэл хөдөлгөөн, эрүүл мэндтэй холбоотой асуудлаар эцэг эхтэй зөвлөлдөх,
- е) хүүхдүүдийн хоол тэжээл, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын хэрэгцээг ажиглах, үнэлэх, хөгжлийн явцад нь тулгарах асуудлыг олж илрүүлэх,
- ж) аюулгүй байдлыг ханган хүүхдүүдийн үйл хөдөлгөөнийг хянах, зөрчлийг нь шийдвэрлэх,
- з) зөв хооллох, хувцаслах, ариун цэврийн дэг журамд суралцуулах,
- и) эцэг эх, сурган хүмүүжүүлэгч нартай хүүхдийн өсөлт хөгжил, асуудал бэрхшээлийн талаар ярилцах, нэмэлт сургалтанд хамруулах шаардлагыг тодорхойлох,
- й) бага насны хүүхдүүдтэй ажилладаг үйлчилгээний бусад байгууллагатай харилцаа тогтоох, хамтран ажиллах,
- к) хүүхэд бүрийг асран халамжлах, эрүүл мэнд, ариун цэврийн зөв дадал, хэвшилтэй болоход туслах, хөгжүүлэх бусад үйл ажиллагаанд бэлтгэх, зохион байгуулах, хэрэгжүүлэхэд нь багшид туслах;

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох багш

Цэцэрлэгийн багш

Цэцэрлэгийн туслах багш

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

1341 Сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын байгууллагын менежер

БАГА БҮЛЭГ 235

БУСАД БАГШЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Багшлах бусад мэргэжилтэн нь оюуны бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээ бүхий хүмүүст боловсрол олгох, сургалтын арга барилын талаар судалгаа хийж, зөвлөгөө өгөх, цагаач болон адилтгах зорилго бүхий хүмүүст хоёрдогч хэл заах, хувиараа хичээл заах, урлаг, мэдээллийн технологи зэрэг хичээлийг анхан, дунд шатны болон дээд боловсролын системээс гадуур заах ба нэгж дэд бүлэг 23 “Багшлах мэргэжилтэн” гэсэн ангилалд ороогүй сургалтын үйлчилгээ үзүүлнэ.

Гүйцэтгэх үүрэг:

Заах арга барил, хичээл, сургалтын хэрэгслүүдийг судлах, боловсруулах, энэ талаар зөвлөгөө өгөх, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд, залуус зэрэг тусгай гачигдал бүхий хүмүүсийг зааж сургах, цагаач хүмүүст эх хэлнээс нь өөр хэл заах, хөгжим, жүжиг, бүжиг, дүрслэх урлагийн онол, практик, үзүүлбэр зааж сургах, хүмүүст мэдээллийн технологийг ашиглах талаар сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, анги хичээллүүлэх, хичээлийн хуваарь батлах.

Энэ бага бүлэгт хамаарах ажил, мэргэжлийг дараах нэгж бүлэгт ангилна:
2351 Боловсролын сургалтын байгууллагын арга зүйн мэргэжилтэн
2352 Тусгай хэрэгцээт боловсролын багш
2359 Аль нэгэн ангилалд ороогүй багшлах мэргэжилтэн

2351 БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН АРГА ЗҮЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Боловсролын арга зүйн мэргэжилтэн нь сургалтын арга барил, хичээл, хичээлийн хэрэгслийн талаар судалгаа хийх, зөвлөгөө өгөх, тэдгээрийг хөгжүүлэх үүрэгтэй. Тэд багш нар, сургалтын байгууллагын ажил, үр дүнг үнэлэх, алдаа дутагдлыг засах, өөрчлөх талаар зөвлөгөө өгнө.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) сургалтын хөтөлбөр, арга барил, боловсролын бусад арга хэрэгслийн хөгжил дэвшлийг судлах, шаардлага гарвал алдаа дутагдлыг засах, өөрчлөх зөвлөгөө өгөх,
- б) хичээлийн агуулга, шалгалт шүүлэг авах арга хэлбэрийг үнэлэн дүгнэх, энэ талаар зөвлөгөө өгөх,
- в) сургалтын үзүүлэн болон бусад хэрэгслийг судлах, боловсролын системд нэвтрүүлэх талаар зөвлөгөө өгөх, төлөвлөх зохион байгуулах,
- г) боловсорсон хичээл, курсийг баримтжуулах, шинэ хичээлийн талаар үнэлгээ дүгнэлт хийх,
- д) багш нарт мэргэжил, сургалтын ба зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх,
- е) багшийг шинэ арга барил, хөтөлбөрт сургах семинар, чуулга уулзалт зохион байгуулах,
- ж) боловсролын шинэ хөтөлбөр, хичээлийн агуулга, зорилго, бүтцийг тодорхойлох,
- з) сургуулиудаар тогтмол үзлэг хийх, сургалтын хөтөлбөр, заах аргачлал, тоног төхөөрөмж, бусад асуудлаар багш, захиргааны ажилтантай зөвлөлдөх,
- и) хичээл, хөгжүүлэх үйл ажиллагаанд оролцож багшийн заах арга барилыг ажиглах, ажил үүргээ гүйцэтгэж байгаа болон эрдэм шинжилгээний ажлыг үнэлэн дүгнэх,
- к) сургалтын хөтөлбөр, арга барил, боловсролын бусад арга хэрэгслийг өөрчлөх, сайжруулах талаар орон нутгийн боловсролын захиргааны байгууллагад зөвлөгөө өгөх, тайлагнах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Цэцэрлэгийн арга зүйч

Сургуулийн сургалтын менежер

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

2635 Нийгмийн ажилтан, боловсролын

2352 ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭТ БОЛОВСРОЛЫН БАГШ

Тусгай хэрэгцээт боловсролын багш нь бие, сэтгэцийн хувьд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд боловсрол олгоно. Тэд сурагчийн нийгэм, сэтгэл зүй, оюуны болон биеийн хөгжлийг дэмжинэ.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) сурагчийн оюун сэтгэхүй, бие, бялдрын согог зэрэг бусад тодорхой гажилтыг боловсрол олгох арга зүйн талаас үнэлэн дүгнэх,

- б) сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, шинэчлэх, сурагчдын тусгай хэрэгцээнд нийцүүлэн хөтөлбөр, хичээл, үйл ажиллагааг бэлтгэх, хэрэгжүүлэх,
- в) тусгай арга барил юмуу сурагчдын хэрэгцээнд нийцсэн хичээлийн хэрэгсэл ашиглан ганцаарчилсан болон бүлгийн сургалт явуулах,
- г) сургалтанд тусгай боловсролын стратеги, арга барилыг ашиглах, ингэснээр мэдрэхүй болон ойлгоц хөдөлгөөний чадвар, хэл яриа, танин мэдэхүй, ой санамжийг сайжруулах,
- д) дэг журамтай холбоотой дүрэм журам, бодлого боловсруулах, сурагчдын сахилга батыг сахиулах,
- е) багшийг шинэ аргачлал, хөтөлбөрт сургах семинар, чуулга уулзалт зохион байгуулах,
- ж) сонсгол, хараа зэрэг согогтой сурагчдад эрдмийн хичээл, практик амьдрал, өөрөө өөртөө туслах чадварын талаар зааж сургах,
- з) сурагчдын өөрийн итгэл, сонирхол, чадвар, гар ажиллагаа, баримжааг хөгжүүлэх, урамшуулах,
- и) хөгжлийн бэрхшээлтэй сурагчдад зориулсан тусгай боловсролын хичээлийн хуваарь төлөвлөгөөний талаар бусад багш, сурган хүмүүжүүлэгчидтэй зөвлөлдөх,
- к) сурагчдын холбогдолтой мэдээлэл, бүртгэлийн сан ажилуулах, тайлагнах,
- л) сурагчдын дэвшлийг үнэлж дүгнэх төрөл бүрийн үнэлгээний хэлбэрийг ашиглах,
- м) сурагчдын хөгжлийг ахиулахад чиглэсэн боловсролын төлөвлөгөөний талаар сурагч, эцэг эх, ахлах багш, бусад холбогдох мэргэжилтэнтэй зөвлөлдөх.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

- Багш, тусгай сургуулийн бага ангийн
- Согог зүйч багш, тусгай сургуулийн
- Багш, тусгай сургуулийн дохионы хэлний
- Багш, тусгай сургуулийн хэл заслын
- Багш, тусгай сургуулийн ритмийн

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

- 2320 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш
- 2330 Дунд боловсрол олгох багш
- 2341 Анхан шатны боловсрол олгох багш

~~2353 ӨӨР ХЭЛНИЙ БАГШ~~

~~Өөр /гадаад/ хэлний багш нь цагаачлах ажлын шаардлага биелүүлэх, ажилд өрөх боломж эрэлхийлэх зэрэг зорилго бүхий хэл сурч буй хүмүүс, хүүхдүүдэд төрөлх хэлнээс өөр хэл заах, гадаад хэлээр явагдах боловсролын хөтөлбөрт хамрагдах юмуу өөрийгөө илэрхийлэхэд туслаж хичээл заана. Тэд анхан, дунд болон дээд боловсролын системээс гадуур үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд энэхүү боловсролын системийн хүрээний багш, оюутныг дэмжиж ажилладаг онцлогтой.~~

~~Гүйцэтгэх үүрэг:~~

- ~~а) оюутан, сурагчдын хэлний чадвар, төвшинг үнэлэх, тэдний хэрэгцээ зорилгыг тогтоох,~~
- ~~б) оюутан, сурагчдын чадвар, хэрэгцээнд нийцүүлсэн агуулга, хурдац бүхий хичээл, семинарыг төлөвлөх, бэлтгэх, бүлэг болон хувь хүмүүст хичээл заах,~~
- ~~в) сургалтын материал бэлтгэх, боловсруулах, хичээлийн материалыг шинэчлэх,~~
- ~~г) оюутан, сурагчдын ахиц дэвшлийг үнэлэх,~~

д) оюутан, сурагчдад төрөлх хэлээс нь өөр хэлээр явагддаг хичээлийн үед туслалцаа үзүүлэх;

е) хичээл, сургалтын гол хэлээ дөнгөж сурч байгаа сурагчдад зориулсан тусгай хөтөлбөр боловсруулах зэргээр бусад багшид дэмжлэг үзүүлэх;

ж) даалгавар өгөх, шалгалт авах, дүнгнэх;

з) оюутан, сурагчдын сурлагын явцыг бүртгэж тайлагнах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Өөр хэлний ахисан төвшний багш

Цагаачдын боловсролын багш

Практик дадлагын багш

Хоёрдогч хэлний багш

Өөр газар ангилсан хөлбөгдөх зарим ажил, мэргэжил:

2310 Дээд боловсрол олгох багш

2330 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш

2330 Дунд боловсрол олгох багш

2341 Анхан шатны боловсрол олгох багш

2354 ДУУ ХӨГЖМИЙН БАГШ

Дуу хөгжмийн багш нь анхан, дунд, дээд боловсролын системээс гадуур хөгжмийн боловсрол олгодог ба оюутан, сурагчдад хөгжмийн практик, өнөл тоглолтээр сургалт явуулна. Гэхдээ үндсэн боловсролын байгууллагатай хамтран хичээлээс гадуурх үйл ажиллагаагаар ганцаарчилсан болон хэсэгчилсэн бүлэг хэлбэрээр төлбөртэй сургалт явуулна.

Гүйцэтгэх үүрэг:

а) оюутан, сурагчдын чадвар төвшнийг үнэлэн дүгнэх, сургалтын хэрэгцээ зорилгыг тодорхойлох;

б) хичээл, семинарын хөтөлбөр төлөвлөх, бэлтгэх, бүлэг хүмүүс, хувь хүмүүст хичээл заах;

в) дуу хөгжмийн өнөл, ойлголтын талаар сургалтын материал бэлтгэх, танилцуулах;

г) дуулах юмуу тодорхой хөгжмийн зэмсгээр тоглохтой хөлбоотой зааварчилгаа өгөх, практикаар үзүүлэх;

д) оюутан, сурагчдыг нот уншиж, бичиж сургах;

е) оюутан, сурагчдын чадвар, сонирхол, авъяаст нийцүүлэн даалгавар өгөх, хөгжмийн бүтээлийн тодорхой хэсгийг зааж сургах;

ж) оюутан, сурагчдыг үнэлэх, зөвлөгөө өгөх, шүүмжлэх, урамшуулах;

з) сургалтын хөтөлбөр, агуулга, сургалтын материал, арга барилыг шинэчлэх;

и) хөгжмийн тоглолт үзэхтэй хөлбоотой аялал зохион байгуулах;

к) тоглолт хийх болон шалгаруулалтад оролцоход нь оюутан сурагчдад туслалт, тэднийг зохион байгуулах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Гитарын багш (хувиараа заах)

Төгөлдөр хуурын багш (хувиараа заах)

Дууны багш (хувиараа заах)

Хийл хөгжмийн багш (хувиараа заах)

Өөр газар ангилсан хөлбөгдөх зарим ажил, мэргэжил:

2310 Дээд боловсрол олгох багш

2330 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш
2330 Дунд боловсрол олгох багш
2341 Анхан шатны боловсрол олгох багш

2355 СОЁЛ, УРЛАГИЙН БАГШ

Соёл, урлагийн багш нь анхан, дунд болон дээд боловсролын системээс гадуур урлагийн боловсрол олгодог бөгөөд оюутан, сурагчдад бүжиг, жүжиг, дүрслэн үзэх болон бусад урлагийн (хөгжмөөс бусад) практик, онол, тоглолтын чиглэлээр сургалт явуулдаг, гэхдээ үндсэн боловсролын байгууллагатай хамтран хичээлээс гадуурх үйл ажиллагаагаар ганцаарчилсан, хэсэгчилсэн бүлэг хүмүүст төлбөртэй сургалт хийнэ.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) оюутан, сурагчдын чадвар, төвшинг үнэлэн дүгнэх, хэрэгцээг тодорхойлох,
- б) хичээл, семинарын хөтөлбөр төлөвлөх, бэлтгэх, бүлэг ба хувь хүмүүст хичээл заах,
- в) сурч байгаа чиглэлийн онол, ухагдахууны талаар сургалтын материал бэлтгэх, танилцуулах,
- г) жүжиг, бүжиг, дүрслэн үзэх болон бусад урлагийн талаар зааварчилгаа өгөх, практик дээр үзүүлэх,
- д) оюутан, сурагчдад нот уншиж, бичиж сургах,
- е) оюутан, сурагчдын чадвар, сонирхол, авьяаст нийцүүлэн даалгавар өгөх,
- ж) оюутан, сурагчдыг үнэлэх, зөвлөгөө өгөх, шүүмжлэх, урамшуулах,
- з) сургалтын хөтөлбөр, агуулга, сургалтын материал, арга барилыг шинэчлэх,
- и) эх бүтээл, үзэсгэлэн үзэхтэй холбоотой аялал зохион байгуулах,
- к) үзэсгэлэн гаргах, тоглолт хийхэд нь оюутан сурагчдад туслах, зохион байгуулах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Бүжгийн багш (хувиараа заах)
Жүжгийн багш (хувиараа заах)
Зургийн багш (хувиараа заах)
Баримлын багш (хувиараа заах)

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

2310 Дээд боловсрол олгох багш
2330 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш
2330 Дунд боловсрол олгох багш
2341 Анхан шатны боловсрол олгох багш
2354 Дуу хөгжмийн хувийн багш

2356 МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИЙН СУРГАГЧ

Мэдээллийн технологийн сургагч нь анхан, дунд, дээд боловсролын системээс гадуур компьютер, мэдээллийн технологи хэрэглэгчдэд сургалтын хөтөлбөр боловсруулан, хичээл зааж, сургана.

Гүйцэтгэх үүрэг:

- а) хувь хэрэглэгч юмуу байгууллагын мэдээллийн технологийн хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлох,
- б) сургалтын материал, тусламж, үзүүлэх хэрэгсэл, интернетийн хичээл, үзүүлбэр, загвар зэргийг бэлтгэх, сургалтын гарын авлага бэлтгэх,

~~в) ганцаарчилсан болон бүлгийн төвшинд хийх сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулах, зохион байгуулах, хуваарь хийх, сургах, семинар болон чуулга уулзалт зохион байгуулах;~~

~~г) сургалтын чанар, үр дүнг үнэлэн дүгнэх, хяналт тавих, сургалтын зорилго, аргачлал, үр өгөөжийг нягталж үзэх, шинэчлэх;~~

~~д) зааж буй хичээл сэдвээр бүрэн дүүрэн мэдээлэл олж авахын тулд хөлбөгдөх материал цуглуулах, судлах;~~

~~е) шинэ бүтээгдэхүүн, хувилбар, програм хангамжийн салбарт гарсан ахиц дэвшил, технологийн ерөнхий чиг хандлага, эцсийн хэрэглэгчийн бүтээгдэхүүн, материал боловсруулах, сургалтын материал, гарын авлага бэлтгэх, интернетээр онлайн тусламж үзүүлэх, засвар арчилгаа хийх зэргээр хөцрөгдөжгүй байх.~~

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Компьютерийн багш

Программ хангамжийн багш

Өөр газар ангилсан хөлбөгдөх зарим ажил, мэргэжил:

2310 Дээд боловсрол олгох багш

2330 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш

2330 Дунд боловсрол олгох багш

2341 Анхан шатны боловсрол олгох багш

2424 Хүний хөгжлийн асуудал хариуцсан ажиятан

2359 АЛЬ НЭГЭН АНГИЛАЛД ОРООГҮЙ БАГШЛАХ БУСАД МЭРГЭЖИЛ

Аль нэгэн ангилалд ороогүй багшлах бусад мэргэжилд дэд бүлэг 23 буюу "Багшлах мэргэжил" гэсэн ангилалд ороогүй мэргэжил багтана. Жишээлбэл гадаад хэл, урлагаас өөр хувиараа сургалт явуулдаг, оюутан сурагчдад боловсролын асуудлаар зөвлөгөө өгдөг багш хамаарна.

Гүйцэтгэх үүрэг:

а) оюутан, сурагчдын чадварыг үнэлэх, хэрэгцээг тодорхойлох,

б) хичээл, семинарын хөтөлбөр төлөвлөх, бэлтгэх, бүлэг болон хувь хүмүүст хичээл заах,

в) сурч байгаа чиглэлийн онол, ухагдахууны талаар сургалтын материал бэлтгэх, танилцуулах,

г) сурч байгаа чиглэлээр зааварчилгаа өгөх, практик дээр үзүүлэх,

д) оюутан, сурагчдын чадвар, сонирхол, авьяаст нийцүүлэн даалгавар өгөх,

е) оюутан, сурагчдыг үнэлэх, зөвлөгөө өгөх, шүүмжлэх, урамшуулах,

ж) сургалтын хөтөлбөр, агуулга, сургалтын материал, арга барилыг шинэчлэх,

з) оюутан, сурагчдыг шалгалт, үнэлгээ өгөхөд бэлтгэх,

и) оюутан, сурагчдад боловсролын асуудлууд болох сургалтын хөтөлбөр, хичээл сонгох, хичээлийн хуваарь тохирох, сургуульдаа дасан зохицох, сургууль завсарлах, сурах арга барил, хэтийн ажил мэргэжлээ төлөвлөх зэрэг асуудлаар зөвлөгөө өгөх,

к) оюутан сурагчдын хичээл, сурлагад нөлөөлж буй хувийн, нийгмийн ба сахилга батын асуудлыг зохицуулах, ухамсарлахад туслалцаа үзүүлэх,

л) оюутан сурагчдыг дараагийн шатны боловсролд бэлдэхийн тулд сургалтын цаашдын боломжуудыг судлуулах, үүрэг даалгавар өгөх,

м/ дотуур байранд амьдарч байгаа хүүхдийн эрүүл, аюулгүй байдлыг хангаж, бие бялдар, оюун ухаан, нийгэмшихүйн хөгжлийг хангах, авьяас чадварыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх, хүүхдийн үсгэл санаачилгын байгууллага, клубыг дэмжиж ажиллах.

Энд ангилсан ажил, мэргэжлийн жишээ:

Дотуур байрны багш

Бичиг үсэг, хэлний багш (хувиараа заах)

Тооны нэмэлт хичээлийн багш (хувиараа заах)

Сургуулийн зөвлөх

Өөр газар ангилсан холбогдох зарим ажил, мэргэжил:

2310 Дээд боловсрол олгох багш

2330 Техник мэргэжлийн боловсрол олгох багш

2330 Ерөнхий боловсролын сургуулийн дунд, ахлах ангийн багш

2341 Бага боловсрол олгох багш

2635 Нийгмийн ажилтан